

Dosarul nr. 2ra-1515/22
2-21013562-01-2ra-18102022

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud. C. Prisacari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. N. Chircu, E. Grumeza, St. Procopciuc)

ÎNCHEIERE

28 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Miraida Cotos,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Nord împotriva Miraidei Cotos, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Remarcabila”, în procedura falimentului, cu privire la repararea prejudiciului material,
împotriva încheierii protocolare din 10 mai 2022 a Curții de Apel Bălți și a deciziei din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 26 ianuarie 2021, prin intermediul poștei (Vol.I, f.d.31), Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Nord a depus cerere de chemare în judecată împotriva Miraidei Cotos, solicitând încasarea prejudiciului material în mărime de 1026895,00 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, Miraida Cotos deținând funcția de conducător al SRL „Remarcabila”, având intenția de neachitare a impozitului la bugetul public național, din interes material a inclus în documentele contabile și fiscale a unor date denaturate, prin prezentarea declarațiilor privind TVA cu informații neautentice, încălcând prevederile art.13 alin.(1) lit. a) al Legii contabilității 113 din 27 aprilie 2007, în vigoare la momentul controlului, în contextul cărora răspunderea pentru ținerea contabilității și raportarea financiară revine conducerii. În baza art.113 alin.(2) al aceleiași Legi era obligată să asigure întocmirea și prezentarea oportună, completă și corectă a documentelor primare, a registrelor contabile conform regulilor stabilite de Ministerul Finanțelor, precum și să asigure documentarea faptelor economice ale entităților și reflectarea acestora în contabilitate. În decursul perioadei 01 iulie 2012 - 31 decembrie 2015 a declarat volum de livrări impozabile, la cota 8% în sumă de 720456,71 de lei, TVA aferentă bugetului de 983232,16 lei, la cota de 20% în sumă de 720456,71 de lei, TVA aferentă bugetului de 57636,53 de lei, însă conform actului de control nr.5-676059 din 06 aprilie 2016 și decizia Inspectoratului Fiscal de Stat Edineț nr.585 din 22 aprilie 2016, s-a constatat că, prin procesul-verbal de conciliere, debitorul SRL „Remarcabila” a transmis în proprietatea BC „Energbank” SA cu scopul diminuării

sumeii urmărite, conform procedurilor de executare: teren agricol cu suprafața de 1,7781 ha și cinci construcții: 1) construcție agricolă agroindustrială suprafața 6169,8 mp, număr cadastral xxxxx cu valoarea contabilă de 5444551 de lei, valoarea totală a livrării conform facturii fiscale de 3488952 de lei; 2) construcție agricolă agroindustrială suprafața 387,4 mp cu nr. cadastral xxxxx cu valoarea contabilă de 341445 de lei, valoarea totală a livrării conform facturii fiscale de 218875 de lei; 3) construcție accesorie cu suprafața 293,7 mp, număr cadastral xxxxx cu valoarea cu valoarea contabilă de 59098 de lei, valoarea totală a livrării conform facturii fiscale de 37880 de lei, situate în sat. xxxxx, raionul xxxxx, valoarea totală a livrării conform facturii fiscale de 165933 de lei; 4) construcție accesorie cu suprafața 77,8 mp, număr cadastral xxxxx cu valoarea contabilă de 68562 de lei, valoarea totală a livrării conform facturii fiscale de 43950 de lei; 5) construcție accesorie cu suprafața de 67 mp, număr cadastral xxxxx cu valoarea contabilă 1121620 de lei, valoarea totală a livrării conform facturii fiscale de 297602 lei. Conform datelor contabile valoarea contabilă a bunurilor transmise constituia 7294132 lei, iar conform facturii fiscale suma fiind de 4253196,66 de lei.

Conform art. 97 alin.(5) Cod fiscal valoarea impozabilă a livrării impozabile a activelor supuse uzurii reprezintă valoarea cea mai mare din valoarea lor contabilă și valoarea de piață. Astfel a fost diminuat TVA aferent livrărilor cu 608187 de lei, care urma a fi achitat în termenul stabilit. La încălcarea prevederilor art.102 alin.(4) Cod fiscal, a indicat că, în luna iulie 2015 a fost trecută în cont factura fiscală EUG 000175545 din 30 iulie 2015, primită de la SRL „Export Import Nord”, TVA aferent facturii de 114121 de lei, bunuri care nu au fost folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător și care în procesul activității au fost sustrate de la evidență. În perioada anului 2015, SRL „Remarcabila” a diminuat și impozitul pe bunuri imobiliare, prin reflectarea greșită în darea de seamă pentru anul 2015, încălcând prevederile art.282 Cod fiscal în sumă de 3890 de lei, care nu a fost achitată în termenul stabilit. Astfel, statului i-a fost cauzat un prejudiciu material în mărime de 1026895,00 de lei.

Reclamantul a afirmat că, responsabil de activitatea economico-financiară a întreprinderii și respectarea legislației fiscale pentru perioada 01 iulie 2012-31 decembrie 2015 este conducătorul și fondatorul întreprinderii SRL „Remarcabila”, Miraida Cotos. Prin sentința din 24 decembrie 2019 a Judecătorei Edineț, sediul Central, Miraida Cotos a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.244 alin. (2) lit.b) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa cu aplicarea prevederilor art.10 Cod penal, sub formă de amendă în mărime de 4000 de unități convenționale, în sumă de 80000 de lei cu privarea de dreptul de a practica activitatea de întreprinzător pe un termen de 2 ani; totodată, i-a fost explicat Miraidei Cotos că, în temeiul art.64 alin.(3¹) Cod Penal, este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărârea devine executorie; acțiunea civilă a Serviciului Fiscal de Stat împotriva Miraidei Cotos cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, a fost admisă în principiu, urmând ca instanța de ordin civil să stabilească cuantumul despăgubirilor. Prin decizia din 30 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți a fost respins ca fiind depus peste termen apelul reprezentantului părții vătămate și civile Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Nord, declarat împotriva sentinței din 24 decembrie 2019 a Judecătorei Edineț, sediul Central, cu menținerea

fără modificări a sentinței. Prin decizia din 28 octombrie 2020 a Curții Supreme de Justiție a fost declarat inadmisibil recursul ordinar al Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Nord împotriva deciziei din 30 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, în cauza penală în privința Miraidei Cotos, ca fiind vădit neîntemeiat.

Reclamantul a precizat că, în calitate de parte civilă, în cauza penală menționată, pe parcursul dezbaterilor judiciare a înaintat în instanța de apel acțiune civilă în procesul penal privind încasarea prejudiciului material cauzat statului în mărime de 1026895,00 de lei. Instanța de apel a menținut fără modificări sentința din 24 decembrie 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, prin care a fost admisă în principiu acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să se pronunțe instanța civilă. La fel, a indicat că, Miraida Cotos, în calitate de conducător al SRL „Remarcabila”, în cadrul examinării procedurii de insolvență a SRL „Remarcabila” nu a fost trasă la răspundere subsidiară.

Prin încheierea din 18 iunie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu SRL „Remarcabila”, în procedura falimentului, administrator autorizat Maxim Litr.

Prin cererea înregistrată la 06 septembrie 2021, Serviciul Fiscal de Stat a concretizat pretențiile, solicitând suplimentar încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 2545,00 de lei, suportate ca urmare a punerii în executare a încheierii din 02 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare. Conform încheierii nr.144s-398/2021 din 01 iunie 2021 executorul judecătoresc Olesea Bodean a dispus aplicarea sechestrului asupra bunurilor mobile, imobile și mijloacele bănești ce aparțin pârâtei Miraida Cotos, în limita pretențiilor de 1026895, 00 de lei. Concomitent, prin încheierea nr.144s-398/2021 din 01 iunie 2021, a dispus încasarea cheltuielilor de executare în sumă totală de 2545,00 de lei din contul Serviciului Fiscal de Stat. Cheltuielile de executare în mărime de 2545,00 lei au fost transferate la contul executorului judecătoresc, conform ordinului de plată nr.8208 din 22 iulie 2021.

Prin hotărârea din 14 septembrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Nord și s-a încasat de la Miraida Cotos în beneficiul statului prejudiciul material cauzat prin infracțiune în mărime de 1026895,00 de lei și cheltuielile de judecată sub forma cheltuielilor de executare a actelor judiciare în mărime de 2545,00 de lei și taxa de stat în mărime de 25000, 00 de lei.

Prin încheierea protocolară din 10 mai 2022 a Curții de Apel Bălți s-a pus în sarcina intimatului Serviciul Fiscal de Stat de a prezenta actul de control nr.5-676059 din 06 aprilie 2016 și decizia Inspectoratului Fiscal de Stat Edineț nr.585 din 22 aprilie 2016.

Prin decizia din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de Miraida Cotos și s-a menținut hotărârea din 14 septembrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central.

În consolidarea soluției, instanța de apel a citat prevederile art.123 alin.(3) Cod de procedură civilă, art.7 alin.(1) Cod civil modernizat, în vigoare din 01 martie 2019.

Ținând cont că fapta prejudiciabilă a avut loc în perioada anului 2015, speței sunt aplicabile dispozițiile Codului civil în vigoare până la modificările din 01 martie

2019.

Raportând prevederile art.10 alin. (1), art.11 lit.g), art.14 alin. (1), art. 15 Cod civil, în vigoare până la 01 martie 2019, la circumstanțele speței, instanța de apel a conchis că, că obiectul prezentului litigiu rezidă dintr-un raport delictual.

În sensul art. 1398 alin. (1) Cod civil, pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplinește temeiul răspunderii delictuale.

Instanța de apel a reținut că, din normele citate reiese că, răspunderea delictuală civilă survine în cazul întrunirii cumulative a tuturor elementelor constitutive ale acestei categorii de răspundere, și anume: fapta delictuală, vina (dacă contrariul nu este expres prevăzut de Lege), consecințele prejudiciabile și legătura causală între acestea, iar lipsa cel puțin a unuia din elementele constitutive indicate exclude răspunderea delictuală civilă. Nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu. Prejudiciul constituie consecințele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective. Pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită și prejudiciu să existe un raport causal. Raportul causal este și condiția în funcție de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite.

În context au fost citate prevederile art. 1416 alin. (1),(2) Cod civil, în redacția până la modificările din 01 martie 2019.

Astfel, în cazul înaintării unei acțiuni cu privire la repararea prejudiciului material cauzat, reclamantul, în speță Serviciul Fiscal de Stat, DGAF Nord, are obligația de a prezenta instanței de judecată probe care să confirme cauzarea prejudiciului material, precum și probe care ar confirma întinderea prejudiciului revendicat, obligație îndeplinită de către intimat.

Potrivit sentinței judecătorești din 24 decembrie 2019, menținută de instanțele ierarhic superioare, Miraida Cotos, urmărind scopul eschivării de la achitarea impozitelor și taxelor la bugetul public național și obținerii unor avantaje economice și materiale în perioada anului 2015, fiind investită în vederea exercitării funcțiilor administrative și de dispoziție și organizatorico-economice în cadrul unei organizații comerciale, fiind responsabil conform art. 7, art. 13 ale Legii contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007 de asigurarea a controlului asupra operațiunilor economice efectuate și înregistrarea lor în documentele justificative, de organizarea și asigurarea ținerii contabilității, de întocmire și prezentare oportună, completă și corectă a documentelor primare, a registrelor contabile conform regulilor stabilite, de asigurarea întocmirii și prezentării rapoartelor financiare și dărilor de seamă fiscale, precum și responsabil de respectarea legislației fiscale, calcularea și achitarea impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii, a gestionat activitatea persoanei juridice SRL „Remarcabila”, înregistrată ca subiect al impunerii TVA, punând în aplicare o schemă frauduloasă manifestată prin includerea în documentele contabile, fiscale și/sau financiare a datelor vădit denaturate privind veniturile și cheltuielile, a unor cheltuieli care nu au la bază operațiuni reale și/ori care au la bază operațiuni ce nu au existat și tănuirea unor obiecte impozabile, acțiuni ce au condus la neachitarea impozitelor și taxei pe valoarea adăugată față de bugetul de stat în proporții deosebit de mari în sumă totală de 726198 de lei, formată din impozitele și taxele necalculate și neachitate în perioada de referință.

Cu referire la prezenta speță, instanța de apel a conchis că, fapta ilicită comisă

cu vinovăție de către apelant, constă în prejudiciul material cauzat prin infrațiunea de evaziune fiscală, diminuarea sumei impozitelor și taxelor de către SRL „Remarcabila”, constatate prin decizia asupra cazului de încălcare a legislației fiscale nr.585 din data de 22 aprilie 2016, estimate la 726218 lei, care include: taxele și impozitele diminuate, estimate la suma de 726218 lei care a format obiectul învinuirii aduse Miraidei Cotos în cauza penală, precum și penalitatea în mărime de 61881 lei, amenda în mărime de 238796 de lei, iar în total suma de 1026895,00 de lei.

Raportul de cauzalitate între fapta ilicită comisă de Miraida Cotos Victor, prevăzută la art.244 alin.(2) lit.b) Cod penal- evaziunea fiscală a întreprinderii prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile precum și a unor cheltuieli care nu au la bază operațiuni reale, prin tănuirea unor obiecte impozabile, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari și prejudiciul cauzat a fost stabilit prin sentința din 24 decembrie 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, din care se denotă că în rezultatul acțiunilor sale, Miraida Cotos a provocat prejudiciu material Bugetului Public Național.

Pe parcursul examinării cauzei penale, Serviciul Fiscal de Stat a înaintat acțiune civilă, prin care a solicitat încasarea în beneficiul statului de la Miraida Cotos a prejudiciului material în sumă totală de 1026895 de lei, compus din 726198 lei ce constituie suma totală a impozitelor și taxelor diminuate și 300697 de lei, amenzi și majorări de întârziere.

Conform sentinței, instanța de judecată a ajuns la concluzia de a admite în principiu acțiunea civilă, deoarece prejudiciul cauzat solicitat în mărime totală de 1026895 de lei depășește suma prejudiciului ce i se incriminează inculpatei Miraida Cotos, adică suma de 726198 de lei, iar asupra cuantumului prejudiciului urmează să se expună instanța civilă.

Reieșind din cele expuse, instanța de apel a conchis că, prin sentința din 24 decembrie 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, a fost constatată cu certitudine vinovăția lui Miraidei Cotos în cauzarea prejudiciului statului în mărime de 726198 de lei.

Respectiv, instanța ierarhic inferioară just a încasat de la Miraida Cotos în beneficiul statului prejudiciul material în mărime de 726198 de lei, ce constituie suma impozitelor și taxelor diminuate intenționat de apelantă, or, prejudiciul cauzat este consecința directă a infrațiunii comise de către aceasta.

În prezenta acțiune civilă, Serviciul Fiscal de Stat a mai solicitat și suma de 300697 de lei, amenzi și majorări de întârziere aplicate de organul fiscal pentru necalcularea și neachitarea în termen a taxelor și impozitelor.

Sub acest aspect, instanța de apel a făcut trimitere la constatările sentinței penale, potrivit căreia aceasta s-au calculat ca rezultat al acțiunilor intenționate comise de Miraida Cotos de necalculare și neachitare intenționată a taxelor și impozitelor, însă acestea nu au fost incluse în cuantumul învinuirii și prejudiciului cauzat, motiv pentru care instanța penală a lăsat determinarea cuantumului prejudiciului de instanța civilă.

Suplimentar, instanța de apel a stabilit că, prin actul de control fiscal nr. 5-676059 din 06 aprilie 2016 și decizia asupra cazului de încălcare a legislației fiscale nr. 585 din 22 aprilie 2016 (f.d.175-200) s-au calculat amenzi și majorări de

întârziere.

Prin urmare, majorările de întârzieri și amenzile menționate au fost aplicate anume ca rezultat al încălcării intenționate a legislației fiscale de către Miraida Cotos, care au avut drept efect diminuarea taxelor și impozitelor în favoarea statului prin acțiunile ilegale ale acesteia, fapt ce a avut ca efect, calcularea, conform Codului fiscal, a majorărilor și amenzilor fiscale.

Totodată, actele administrative menționate nu au fost contestate de către Miraida Cotos, nici în calitate de conducător al SRL „Remarcabila”, nici în calitate de persoană lezată în drepturi prin emiterea acestora. Dimpotrivă, ultima, în cadrul cauzei penale vina în comiterea infracțiunii de evaziune fiscală, a recunoscut-o.

În consecință, acestea au o legătură causală directă cu acțiunile ilicite ale apelantei, prin urmare se califică în calitate de prejudiciu și în mod întemeiat a fost dispus spre încasare de la Miraida Cotos.

Instanța de apel nu a reținut argumentul apelantei Miraida Cotos precum că acest subiect al pretențiilor materiale, printre care se regăsea și Serviciul Fiscal de Stat cu sumele invocate, nu a fost examinat de către instanțele naționale civile, deoarece în calitate de administrator și unic fondator, în cadrul examinării procedurii de insolvență al SRL „Remarcabila”, nu a fost trasă la răspundere subsidiară. Or, tragerea la răspundere subsidiară, conform art. 248 al Legii insolvenței, presupune constatarea vinovăției în apariția stării de insolvență, pe când la caz raportul juridic dedus judecății constă în recuperarea către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiunea de evaziune fiscală, constatat prin sentință penală irevocabilă, infracțiune prevăzută de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, care are puterea lucrului judecat și servește drept temei de reparare a prejudiciului material cauzat prin infracțiune.

În acțiunea civilă concretizată, Serviciul Fiscal de Stat a solicitat încasarea de la Miraida Cotos a cheltuielilor în mărime de 2545 de lei suportate în legătură cu executarea încheierii definitive din 2 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, prin care s-a dispus aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile, inclusiv cele aflate la alte persoane și mijloacele bănești de pe conturile bancare ale Miraidei Cotos, aflată în procedura executorului judecătoresc Olesea Bodean.

În contextul prevederilor art.94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța de apel a conchis că, reieșind din faptul că acțiunea civilă s-a admis integral, părții care a avut câștig de cauză, Serviciului Fiscal de Stat urmează a-i fi compensate cheltuielile de judecată.

Citând prevederile art.98 alin. (1), art. 85 alin.(1) Cod de procedură civilă, a indicat că, Serviciul Fiscal de Stat este scutit de plata taxei de stat la înaintarea acțiunii în judecată, respectiv, taxa de stat în mărime de 25000 de lei, calculată conform prevederilor art.3 lit.a) al Legii taxei de stat urmează a fi încasată în contul statului de la Miraida Cotos.

La 29 septembrie 2022, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.7), Miraida Cotos a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii protocolare din 10 mai 2022 cu restituirea probelor prezentate în temeiul aceste încheieri casate, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel,

având în vedere aplicarea eronată a normelor de drept procedural ce țin de administrarea probelor în general, art. 119¹ Cod de procedură civilă, precum și administrarea probelor la etapa examinării cauzei în ordine de apel, art. 372 Cod de procedură civilă, fapt ce a dus, în consecință, la încălcarea drepturilor fundamentale, dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO, dreptul de proprietate, garantat de art. 1 Protocolul 1 la CEDO, precum și a dreptului la un remediu efectiv, garantat de art. 13 Cod de procedură civilă, indicând în acest sens art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă.

Cu referire la prevederile art. 117 alin. (1), (2), art. 118 alin. (1), (3), art. 119¹ alin. (1), (2),(3), (4), art. 121, art. 123 alin. (3), art. 370 alin.(1), art. 372 alin. (1) Cod de procedură civilă, a opinat că, instanța de apel, contrar prevederilor procedurale citate, a administrat în mod abuziv o probă la etapa examinării cauzei în ordine de apel. Mai mult decât atât, aceasta și-a asumat un rol activ în asigurarea probatoriului necesar pentru a menține în vigoare o hotărâre nemotivată a instanței de fond, fapt pentru care a considerat că, încheierea protocolară din 10 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, este ilegală.

Recurenta a susținut că, art. 26 Cod de procedură civilă instituie cu titlu de principiu, contradictorialitatea și egalitatea părților în drepturile procedurale. Astfel, instanța care judecă cauza își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale cauzei. Pe de altă parte, egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât niciuna dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă. Drept consecință, prin încheierea protocolară din 10 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, au fost încălcate un șir de norme și principii de procedură enumerate, care au creat un avantaj procesual pentru partea intimată, la caz o autoritate publică, ceea ce a permis acesteia din urmă să câștige cauza civilă. În opinia sa, acest fapt constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO, a dreptului de proprietate, garantat de art. 1 Protocolul 1 la CEDO, precum și a dreptului la un remediu efectiv, garantat de art. 13 CEDO.

Copia recursului declarat, prin scrisoarea datată cu 18 octombrie 2022 (Vol.II, f.d.17) a fost expediată în adresa intimaților și a fost recepționată la 24 octombrie 2022, conform avizelor de recepție(Vol.II, f.d.19-20).

La data de 02 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.21), Serviciul Fiscal de Stat a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea respingerii recursului.

Alte referințe la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu au parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la data de 23 iunie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 29 septembrie 2022, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.7).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale a instanței de apel către participanții la proces, prin intermediul poștei electronice la data de 29 iulie

2022 (Vol.I, f.d.229), iar prin scrisoarea datată cu 01 august 2022 (Vol.I, f.d.228), către Miraida Cotos, fiind recepționată la 05 august 2022, conform avizului de recepție (Vol.I, f.d.230). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Miraida Cotos, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Miraida Cotos, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă,

însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Miraida Cotos.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Miraida Cotos împotriva încheierii protocolare din 10 mai 2022 a Curții de Apel Bălți și deciziei din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat